

Nr 5

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande att försälja viss staten tillhörig fast egendom, m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

I en till riksdagen den 27 januari 1966 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 27, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit fortsatt tillämpning under budgetåret 1966/67 av det av riksdagen för innevarande budgetår lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av viss staten eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sträng, har anfört följande.

»Riksdagen har sedan lång tid lämnat Kungl. Maj:t årliga bemyndiganden att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av staten eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom. Det nu gällande bemyndigandet avser budgetåret 1965/66. Nytt bemyndigande torde nu böra utverkas för nästa budgetår.

Såsom framgått av det tidigare anförda är det ifrågavarande bemyndigandet begränsat till fastigheter, vilkas taxeringsvärde eller vid särskild uppskattning utrönta saluvärde inte överstiger visst belopp. Någon ändring av bemyndigandets omfattning anser jag f. n. inte erforderlig. Jag förordar alltså, att för budgetåret 1966/67 samma värdegränser samt föreskrifter rörande sättet och villkoren för försäljningarna skall gälla som för innevarande budgetår.

Liksom tidigare torde riksdagen böra lämnas en redogörelse för de försäljningar som med stöd av dess bemyndiganden verkställts under närmast föregående kalenderår.»

Utskottet har i detta sammanhang behandlat den till utskottet hänvisade motionen II: 794 av fru *Holmqvist m. fl.*, vari föreslagits att riksdagen vid behandling av propositionen nr 27 skall besluta att Kungl. Maj:ts befogenhet att försälja kronan tillhörig mark skall vid försäljning till kommunerna omfatta fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde ej överstiger 1 miljon kronor.

Beträffande det närmare innehållet i motionen hänvisas till denna.

Utskottet. I förevarande proposition föreslås att Kungl. Maj:t även för budgetåret 1966/67 skall bemyndigas att besluta om försäljning m. m. av viss staten eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom. Samma värdegränser samt föreskrifter rörande sättet och villkoren för försäljningarna som för innevarande budgetår föreslås skola gälla. Värdegränserna höjdes enligt beslut av föregående års riksdag (prop. 1965: 54, JoU 9, rskr 207) i flertalet fall med 50 procent. I motionen II: 794 har föreslagits att riksdagen beslutar att Kungl. Maj:ts befogenhet att försälja kronan tillhörig mark skall vid försäljning till kommunerna omfatta fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde ej överstiger 1 000 000 kr. Även om skäl kan anföras för en viss höjning av gällande värdegränser, anser sig utskottet, i avvaktan på de förslag rörande bl. a. kommunernas markförsörjning, som markpolitiska utredningen väntas framlägga innevarande år, böra avstyrka bifall till motionen. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till alla delar, vill dock understryka vikten av att markresurser i tillräcklig omfattning och i god tid ställes till förfogande för kommunerna. Samtidigt vill utskottet framhålla angelägenheten av att värdegränserna på lämpligt sätt fortlöpande anpassas till utvecklingens krav. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t har uppmärksamheten riktad på denna fråga och för riksdagen framlägger de förslag som kan finnas påkallade.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 794 medge, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1966/67 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av staten eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, om taxeringsvärdet på egendomen uppgår till högst 300 000 kr., då egendomen förvaltas av postverket, televerket, statens järnvägar, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsverket eller domänstyrelsen, samt i annat fall till högst 150 000 kr., eller, om taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utränta saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp;

b) medge, att Kungl. Maj:t må under nämnda budgetår i huvudsaklig överensstämmelse med i det föregående angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skall äga rum, med rätt för Kungl. Maj:t att, om så anses lämpligt, överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda verk och styrelser, när fråga är om egendom vars taxeringsvärde eller, om sådant värde inte är åsatt, uppskattningsvärde inte överstiger 150 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet när

sagda värde inte överstiger 75 000 kr. samt åt länsstyrelse, såvitt angår allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, när enahanda värde inte överstiger 50 000 kr.;

c) förklara, att vad sålunda medgetts rörande försäljning av staten tillhörig fast egendom skall gälla även beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom ävensom beträffande avstående utan ersättning av statlig mark som erfordras till järnväg eller allmän väg, varvid dock rätten att besluta om dylikt avstående må av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast när det gäller obebyggt område av högst fem hektars yta eller 10 000 kronors värde;

d) uttala att, oavsett de sålunda lämnade medgivandena, i författning eller eljest i särskild ordning meddelade föreskrifter angående rätt för Kungl. Maj:t eller förvaltningsmyndighet att försälja, byta eller under åborätt eller tomtträtt upplåta staten tillhörig fast egendom alltjämt skall gälla.

Stockholm den 22 mars 1966

På jordbruksutskottets vägnar:

ERIC MOSSBERGER

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Mossberger, Lage Svedberg, Nils Hansson, Hermansson, Gunnar Pettersson, Isacson, Manne Olsson*, fru Lundblad, fru Hultell* och herr Lokander*;

från a n d r a kammaren: herrar Lindström, fru Lindskog, herrar Anthy, Johanson i Västervik, Nilsson i Lönsboda, Lundmark, Persson i Heden, Björk i Påarp, fru Sundberg och herr Sundkvist.

*Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Björk* i Påarp.